

СОЦІОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПОПОВНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЛЕКСИКОНУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Баранова С.В., к.філол.н., доц.,
Мішкіна Т., студ. ПР-43

Враховуючи макросоціальні економічні чинники, а саме глобалізацію, революцію у сфері менеджменту, вплив сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, виокремлюють соціофункціональні блоки релевантних лексичних одиниць.

Основними макроблоками, які співвідносяться з відповідними ділянками нової екстралінгвальної дійсності, є:

- 1) "Розвиток світової економіки",
- 2) "Реорганізація управління мезо- та мікроекономікою",
- 3) "Економічна діяльність в умовах НТП".

Лексико-фразеологічні та семантичні інновації першої групи відбивають радикальні зміни, пов'язані з розповсюдженням та втіленням у життя нових економічних теорій і концепцій (*monetarism, supply-sideism*), з інтеграційними та дезінтеграційними процесами (*globalisation, single market, euro-zone*), з переходом багатьох країн до ринкової економіки (*transition economy, shock therapy, decollectivisation*).

Центрами інноваційних процесів є такі соціофункціонально марковані одиниці, як *entrepreneur, economy (economics), market, global, euro*. Ключові лексичні одиниці цього блоку створюють фразеологічні та нефразеологічні сполуки внаслідок розширення їх синтагматичних зв'язків: *global corporation, global brand, single market, market economy, serial entrepreneur*.

З лексемою *economy (economics)* утворюються численні словосполуки, які позначають тенденції економічного розвитку та стан економіки, галузі економічної науки, типи економічних систем та моделей (*attention economics, experience economy, wage economy*).

Розвиток англійської мови під впливом змін в економічній сфері не обмежується лише появою нових слів та словосполук. Виникли певні різновиди економічно спрямованих форм мовлення,

для позначення яких використовують напівфікс *-speak*: *management-speak, marketing-speak, banker-speak* тощо.

Інновації блоку “Реорганізація управління мезо- та мікроекономікою”, що відбивають процеси перебудови компаній, складають своєрідні угруповання навколо найменувань певних типів підприємств (*excellent company, informal company, learning organization, information-based corporation*).

Більшість із них не тільки позначає поняття або явище, пов’язане з відповідним типом компанії, а й дає йому образну характеристику. Саме в цих підгрупах основне місце посідають сполуки фразеологічного та нефразеологічного характеру.

Ядром багатьох лексичних і фразеологічних інновацій виступають основа *corpo(r)*, лексеми *corporate, corporation (corporat, corporate-speak, corporate targesse, corporate gyration, corporate revolution, corporate death)*.

Іншим соціофункціональним блоком сфери економіки, насиченим новоутвореннями, є блок “Економіка і НТП”. Ціла низка лексичних одиниць закріплюється за сучасною інформаційною технікою всією семантичною структурою або окремими лексико-семантичними варіантами (*digital, silicon, smart, information, electronic, online, Internet, net, virtual*).

Ці одиниці перетворюються на центри, навколо яких “будуються” незчисленні елементи словотвірних, фразеологічних, лексико-семантичних парадигм.

За останні кілька років довгі синонімічні ряди виникли навколо понять “електронна торгівля” (*e-shopping, Internet shopping*), “електронні гроші” (*cybercash, virtual money*), “Інтернет-магазин” (*e-mall, electronic shop, virtual store*).

Інформаційна революція викликала явище поліномінації її важливих понять, але вона ж зумовила й необхідність більш чіткого розмежування нових та старих, традиційних понять.

Соціальна значущість економіки в суспільстві зумовлює необхідність поширення нової лексики і фразеології цієї сфери в загальноповсякденній мові, перетворення економічних термінів у біфункціональні одиниці та їх детермінологізацію.